

САНА ОЛОХ

Х а н н а т

1981 оны алтынны
15-нүгтэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫЛААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 132 (5799)

1982 снл. Сэтгннн 2 ахэ
ОПТУОУННЬУК

Сыаната
2 харчы

ҮЛЭЛИЙР ҮЧЧАТ ҮӨРЭБЭ

Аасныт үөрэх дылыгар оройуон үрдүнэн 230 үлэ-
лир ыччат үөрэнэхтөөртөн очнай-заочнай оскуо-
лаба 191-рө кэлбитэ. Онтон 20 киһи үөрэрин бырах-
ныта, 23 ыччат кылаастарын бүтэрбэтэхтэрэ. Онос
148 киһи толору үөрөнөн 78-на ситин-хотуу аттеста-
тын ылбыта. Үөрэди билин 86,5 бырыһанга тэн-
нэһитэ.

Ыччат үөрэттөрүннэ Эрлик Эрстиин аатынан
уонна Субуруускай аатынан совхозтар салайааччыла-
ра ордук өппиэтиннэ суохтук сыһаннаспытара.
Эрликтэн 50 ыччат үөрэнэхтөөртөн 15-нэ ар-
дыристаммыта, ол иһигэр Хайахсыт отделениеһыттан
13 үлэлир ыччат испиһэхтөөн баран биэр дараны
киһи оскуола боруогу атылаабатыра. Итиннэ ма-
арытныгар сыһаны Хатылы уонна Волтоно отде-
лиеларыгар көрдөрбүттэрэ. Оройуон клиннэтэн «Якут-
коммунарско» учаластагы ыччаттара ордук куһаран-
нык үөрэммиттэрэ.

Быыл очнай-заочнай оскуолаба өмө 230 киһи үө-
рэннэхтэх. Онуоха совхозтарга, тарыталарга чопчу
былааннар тирдэлиһиттэрэ. Ол эрэри алтынны 13
күнүттэн садаламмыт сессия көрдөрүмүн, урукку
итэрбэстөр быһыл өмө хатыланар кутталлаахтар. Хо-
лобу, Субуруускай аатынан совхозтан сыггах үө
киһи үөрөнэ киһи баран, арылах хөһөт, сүтүлэ.
Онтон Чакыртан, Холтооттон биһирдн-иккиһи ар-
ыччат киһи, Итинтэн көстөрүмүн, туһааннаах са-
лайааччылар үлэлир ыччат үөрэрин тарийннэ ССЕР
райкомун уураадын уонна райсовет исполкэму бы-
һарымытын толорууга өппиэтиннэ суох сыһанна-
һылар билигин дараны салларар.

Үлэлир ыччат үөрэттөрүннэ биһир өйүнөн-сана-
нан салайтарын, биһир сыһаны олохтообун кыалы-
бат. Үөрөннэхтэх ыччат ортотугар бу өтүгүнөн ил-
тин-өйдөтүү мыылаабатын тэнэ. Сорук салайааччы-
лар ыччат бөйгө багарбатын түмүкү тутталлар.
Совхозтарга үлэһит илин өлбөтүгэр, общественнай
суһу кыстыгын ыарахаттарыгар ситиһин тохтоул-
лубат.

Саһа үөрэх дылыгар очнай-заочнай оскуолаба
үөрэнэччилэргэ партийнай тарилталар, сельсоветтар
исполкэмунара, хаһаайыстыбаннай салайааччылар
бөлбөмтөлөрүн күүһүрэллэрэ, үлэлир коллектив-
тарын өппиэтиннэ үрдэтэллэрэ ыада.

Балаһанна ордук совхозтарга мөлбүмүн маһа
дирекциятан, парткомтан, профкомтан уонна ком-
комтан өппиэттэх дьону киллэрэн туран, аналлаах
советтары тарийннэх. Очтөрө өрө «Хи пхилеткара—
тыя сирин ыччаттарыгар бүтүтүн өртө үөрэһи» де-
ниэттэх дойду үрдүнэн садаламмыт камсыһыта кө-
дүүсөөхтүк кыттыахытын сөп.

Профсоюзнай уонна комсомольскай тарилталар үлэ-
лир ыччат үөрэнитигэр мавстөр хайдах усулуобу-
йа тарилларын бөрбөрүккүлөр көрүүлэри, рейдэлэри
былааннаахтык кытыахтаахтар. Олор түмүктөрө ту-
һааннаах муһуахтарга камигэр дүүллэһиллэн арыл-
лыбыт итэрбэстөр туоратылан иһэхтөөхтөр.

Ыччат үөрэриннэ тыа хаһаайыстыбатын производ-
ственной управлениета уонна райсовет исполкэму
портот үөрэдириитигэр отдела маһытын дьарыта-
ныахтаахтар. Бу үлэ тахсар итэрбэстэри тургунни
туоратыта холбоһуктаах бирикбэстэр таһаарылаах-
таахтар, уопсай дыһаллар олохтоһуахтаахтар, ту-
һааннаах салайааччылар отчуоттара, информациялара
истиллэхтөөхтөр.

Очнай-заочнай оскуолаба үөрөнөр өдөр дьонго мав-
ста үлэ ветераннарыттан, совхозтар специалистарыт-
тан, интеллекциятан наставниктар аһаһахтаах-
тар.

Үлэлир ыччат үөрэхтөөһүн—улахан суолталаах
социальный сорук. Ону быһаарыта партийнай, проф-
союзнай, комсомольскай тарилталар, хаһаайыстыба-
най салайааччылар, үлэ коллективтара, обществен-
ность бүтүтүнө активнайдык ылсан, күүһү түмөн
үлэниэхтөөхтөр.

ССРС



60 снл

52-с ударнай нэдиэлэ — революционной албан аат нэдиэлэтэ



Олох-дьаһах комбината
коллективна атах та-
һаһын тигээччи А. Т.
Мордовская аатынан
барыта 4570 солкуобай-
киһи туттуон туттар. Ки-
һи саамай уустук үлэни
толорор: тыстан өкөһүл-
лар атарбэстэр осторун
тигэр. Кыһамылаах,
опыттаах маастар сору-
даһын толорботоро дьэн
П. Оксешников фотота.

«Кэнчээрлэр» үрүн илгэлэрэ

ХАДААР. Александра
Насильева Софранова
старшайдаах «Кэнчээр»
комсомольскай - ыччат
ферма коллективна, Улуу
Октябрь быраһынынны-
гын иһиннээри ударнай
вахтага турунан, үрдүк
сигоруутолаахтык үлэ-
лир.

Эдэр ыанныкыскай
кыстык бастагы ыйыгар
биһир фуражнай ынахтан

ВОЛТОНО. Редакция
Төтүрүк остуолун кыт-
тылаада, суһу итин-
тин II кылаастаах маас-
тара Евдокия Насилье-
ва Егорова Улуу Ок-
тябрь быраһынынны-
гын үлэһэ үчүгэй бөлөхтөөх
көрсөр.

Опыттаах ыанныкыскай
скай садаланыырыттан
ынарын ахсыттан 2907-
лиһи кт үрүн илгэни үрү-

Сорудахтарын куоһаран иһэллэр

ЧАКЫР. «Маарыкчаан»
комсомольскай - ыччат
ферманы маһыкыскай Да-
рия Григорьева салайар.

113-туу кт үрүн илгэни
ылан сорудахтарын 30-
туу кт куоһардылар.

Юбилейдаах сылга бас-
тык көрдөртүнү комсо-
молка Елена Федорова
ситистэ: 10 ыйга фураж-
най ынарын ахсыттан
1284-туу кт үүтү ылап,
сорудаһын 127-лиһи кт
аһарда, ити иһигэр ал-
тынныга 118-ты кт үү-
тү ылан сорудаһын өмө
куоһарда.

Л. НАХСЫЛОВА.

Сылаабытын —10 ыига

лутан сылаабыгы была-
һын хайыы-үйэ 107-лиһи
кт куоһарда.

Евдокия Насильева
салайар «Коскил» комсо-
мольскай-ыччат ферма
коллективна Субуруускай
аатынан совхозка куот-
алаһы иһини күөнүгөр
иһэр.

Г. СМЕРНИКОВ.

Коллектив юбилейдаах
сыл былаһын аһары то-
лорон иһэр. Сыл садала-
ныаһыттан ынах ахсыт-
тан 1850-нуу кт, валово-
буһан 2330 центнер он-
кугар 2837 центнер үү-
ыаһа.

Кыстык бастагы ыйы-
гар 132 центнер үүт ыла-
нан сорудах 20 центне-
рын аһарылаһа

«СО» көрр.

«Прогресс-16» көтүүтэ

«Салют-7» орбитальной
научной станция салгы
үлэһэһинин хааччылы-
программаттар сөн түбэ-
һиннэрэн 1982 снл ал-
тынны 31 күнүгэр Совет-
скай Союзтан «Прогресс-
16» таһаһас тиздэр ав-
томатическай хараабыл
ытылыһа. Хараабылы
ытылы сылаһын орби-
тальной станцияба өрөс-
куоттанар матырыйаалла-
ры уонна араас таһаһаста-
ры тиздирн буолар.

Телевизионскай инфор-
мация көрдөрүмүн, та-
һаһас тиздэр автоматиче-
скай хараабыл бортаабы
системалара сөлөөхтүн
үлэлиһлэр.

(ССТА).

КИМ ТӨНӨ ҮҮТҮ ҮҮРҮЙ?

АЛТЫННЫ 23—29 КҮННЭРИНЭЭБИ СВОДКА

Совхозтар, отделениелар	Фур. млн	Цаһар млн	Күннэри валок, үүт (ц)		Күтүрү үүт (1 мав- ка кт)		Күтүрү үүт (м) тариллар үүт (м)	Те- рмэ- һах	Септ. ынах
			1981 с.	1982 с.	ф/ы	ма/м.			
Карл Маркс	2508	1773	53,6	53,1	2,1	2,9	51,1	2309	2800
Ольгуун	652	480	14,0	15,0	2,8	3,1	13,0	498	702
Волугур	520	391	9,0	11,8	2,2	3,0	11,8	508	633
Мугудай	658	420	13,6	12,3	1,8	2,9	12,3	638	781
Вахсы	678	482	17,0	14,0	2,0	2,9	14,0	689	708
Субуруускай	1324	750	23,0	28,2	2,1	3,7	26,2	948	1484
Хатылы	407	250	8,0	10,0	2,4	4,0	9,0	237	467
Волтоно	448	270	6,0	9,2	2,0	3,4	9,2	362	497
Соловьев	471	290	9,0	9,0	1,9	4,0	8,2	297	520
Эрлик Эрстиин	1862	1290	36,9	34,0	1,8	2,6	33,0	1531	2551
Холтоно	513	360	8,7	7,0	1,3	1,9	7,0	433	739
Хадаар	469	325	12,0	11,0	2,3	3,3	11,0	384	624
Хайахсыт	449	230	9,0	6,0	1,3	2,6	5,0	325	575
Чакыр	431	375	7,2	10,0	2,3	2,6	10,0	409	613
«Чурапчы»	1415	673	26,4	21,6	1,3	3,0	21,0	1170	1911
Сылан	725	390	14,1	12,0	1,6	3,0	11,4	632	938
Килэги	370	173	6,1	5,1	1,2	3,0	5,1	304	541
Арыылаах	320	110	6,2	4,5	1,4	4,0	4,5	234	432
Оройуон үрдүнэн	7109	4486	—	136,9	1,9	3,0	131,3	5956	8746
1981 сылга	7095	4694	140,5	—	2,2	3,3	154,7	5620	8409

Тыа хаһаайыстыбатын управлениета.

САТАБАЙ САЛАЛТА СОДУЛЛАРА

Эт-үүт комбината сыл басып ыйдарыгар быланан валовой боро-дууксуйаны оторууга 106,5 бырыһыан, боро-дууксуйаны батарыһа 111 бырыһыан толордо. Быланан таһынан 40 тонна ары, 149 тонна үүт бородууксуйаты атылалта. Производ-ствоны сыйаыга партийнай таргата оруула үүнэн иһэр. Ол туһунан отчуоттуур-быыбардыр мунньахха да кылааттыт партийнай таргата секретара З.М. Монастырева уонна тыл эпит коммунистар бэлэ-тэттирэр.

Коммунистар Е. В. Постникова, В. П. Макомова, С. Р. Ефремова уонна С. Д. Макаров саамай кыаллыбатах, на-рахан учаастагынан ха-наайыстыбанын үлэ бо-ларын ыйдылар. Маныаха

чопчу буруйдааһынан комбинат урукку дирек-тора коммунист А. К. Ма-лышев буолар, диэттир кинилэр. Арыыах сыл-лаарыта комбинат мате-риальной базата балаҕа үчүгэй туруктаах эбит буоллаҕына, киниэки сыл-ларга билэ сатарыйда. Капитальной өрөмүөнгө уонна тутууга көрүлэр үп сыл ахсын кылаан туһаныллыбат. Холобур, сана механизированнай бойня тутуутугар ба-риллибит үптөн икки сыл тухары биэр солкуо-бай туһаныллыбата. Директор арыы сыл-га тутулган баран мон-тажа кыйтарбата. Ком-бинат киин производ-ственной сыадын тутуула-ра улаханник эргэди-лэр. Арыы сыахтарыгар киниэри өрөмүөннүүр уонна сана тутар туһу-нан туруорсуулар дирек-

ция оттуотун сөптөөх ойбулу ылбатылар. Ма-териальной база итин-ник сатарыйытын түмү-гэр комбинат элбэх өрө-куоту сүктүт.

Техниканы туһаныы туруга көрдөбүлгө эпи-лиэтэбэт. Механизатор-дар ортолоруттан диксе-пининэки иэки, ары-ылааһын чакчыларга эл-бэхтик таһаарыллаллар. Техниканы бас-баттах туһаныы иһин уонна киин котельнай умайы-тыгар биэр да киһи ха-нык да эппиккэ тарды-лыбатах.

Сайын устата оттоо-һунна биэрде да маас-сабай тахсыы таргалиб-тэх.

Администрация дому үлэттэн үлэсэ үгүстүк көһөрбүт, үгүс үлэһиттэр ууратыллыбыттар. Холо-бур, Н. Ф. Сивцев бас-

таан эппэхтүүн, антом прорабынан, наһаи при-емчивынан үлэһэбит Ити үлэ диксепилини-э-тэ сатарыйытыгар тир-дибит.

Балаһынына итинни-гин үрдүнэн партийнай таргата коммунист сал-лааччыттан, атын да ту-һааннаах дьонтон ирдэ-били оторботох. Партий-най мунньахтарга саамай хаалылыах үлэ салаата — хаһаайыстыбанын боп-пурус аһаан-минээн дүүрүлэһилинбэтэх, спе-циалистар отчуоттара ис-тиллибэтэх. Ол туһунан коммунистар өсүрдүк этикэлэрин олоххо илди-рингэ партийнай таргата-ныкы оттугэр былаан-нахтык үлэһиттэр өрө-йыллар.

Партийнай мунньах секретарь үлэтин ортогон сыналалата. Секретарь-нан З. М. Монастырева быыбарданна.

С. СМЕРНИКОВА.

Активнай үрдэти бэлэтинэн

Районтаагы маңнайы сүһүк комсомольскай таргата отчуоттуур-быыбардыр уһаай мун-ньахха комсомольскай таргата секретара М. Н. Матвеева отчуоттар ЫВСККС чилииннэри общественнай активнос-тара биллардык үрдэби-тэ бэлэтинэн. Ол, туох ханнын иһинэ, быһыл таргата территориятын тупсаран оторууга райо-колективна оройуон кин-ингэр таһаарыт ити-рытыт олоххо килэ-рингэ көһүннэ. Маныаха суббуотуондуктар сүһүк-ны комсомолдотар уонна ыччаттар хуустарынан ытытыллылар. Комсо-мольскай таргата была-рытынан политсыйнай, бопшеник-лениниц Н. П. Мещеряков олоро сыл-дыбыт диктин чөлүтүр түһэригэ кооператор-комсомолдотар үтүө суо-бастахтын үлэһитилэр. Сайынны юбилейнай дыһаллары ытытыга тар-гата чилииннэро эми-белатча көмөлөстүлэр.

Спортивнай үлэсэ да-даны хамсааһын отору-луна. Холобур, профсо-ко обкомун хайыһарга куруктэһинитигэр оройуон кооператордарына хамаан дата ситиһилээхтик кы-тынна.

Урукку сыллардаагар быһыл «Комсомольскай промектор» үлэсэ эми-«эргэхсидэ. Ол курдук үлэһиттэр ыччат киниэри уонна кэтэхтэн төрөтүл-гил контуруоллааһынга 3 төгүл рейда ытытына-на.

Таһаар, бородуукта та-һааллыта төһө даҕаны, таһаартааһын үрдү-нэ сорох комсомоль-скай-ыччат коллективтар иһилиннэни хааччы-йыта куһаҕана суох көрдөрүүлэнилэр. Эдэр-дэр коллективтарын нуо-таһааһыттар универма-гистарга бастаа-таһаллар Оттом бу маа-рылыкта комсомолка Фа-ина Чиркова сибидис-сайдэх титилибит та-нас отдела ордук кордо-руулээх.

Ол эрэри сорох атын учаастактарга промек-ствоны атахтыр бил-лэркестөр итэстөр бааллар. Холобур, пекер-ня быһыл даҕаны турута мөлөө. Манаа техникка чакстатык сабачаллар ардыгар оттук тигилибэт. Ити туһунан мунньахха Татяна Крымова эттэ уонна пекарня элентро-борудованиетын көрүү-тэ специалиһы туруорус-та.

Оройуон киниэһэри остолюбойтан Алябиса Афанасьева бэйэ астыр-аһын киниэһиниэри-гизичин атыгы таһа-рыы кыаллыбатын ыйды. Онуоха сүргү барыччи-киин транспорт киниэри көстүбэтэ буолар. Холо-бур, биэрде Одролуунка ферма үлэһиттэригэр та-һааран атылаабытара рабочайдар биирбидлэ-рин ылбыт. Тыл элэччи остолюбой таһаарынай турута мөлөөдүн аһыттар.

Сорох продавецтар үлэ-лэригэр эппистиккэ суох сыйыаннаһаллар, сыйы-рыллыбыт учаастактары-гэр санитарнай туруту контуруоллаабаттар. Ол, холобур, 3 М-дэх боро-дуукта маһаһыттар (сбидиссайд В. Слепцова) сыйыаннаах.

Комсомольскай коми-тет чилинэ Парасковья Андреева билгичи даҕа-ны сорох комсомолдотар, ордук механизатордар, чилинискэй усунуоста-рыт олус тардан баран төлүүлэри критикалаа-та.

Отчуоттуур - быыбар-дыр мунньах ити кур-дук критическэйдик, кини көпсөтиллэхтик барда.

Комсомольскай комитет сана састааба быыбар-дына, секретарьнан М. Н. Матвеева хаттаан талылына.

Мунньахха райпо бы-рабыллыһынатын предсе-дателя Н. И. Монасты-рев, эргэн Чурапчаа-ры предприниметин ди-ректора А. Н. Адамов кытынылар.

А. ДЯЧКОВСКАЯ.

АКТИВЫ КИЭННИК ТАРДЫАХХА

эрэри киниэхэ аһаан-минээн көмө оҥоһул-батын, кордөбүл туруо-руллубатын сэмэлэтэ.

Сүөһү кыстыгар бэлэ-инни туһунан отделе-ниега бэрт эрдэттэн кэл-сэтиллэр курдук эрэри, сыл ахсын сүөһүнү койу-таан, ардыгар олох аһа-рас хотоннорго сибиди-тахса турар. Холобур, быһыл Миньямала хото-но, кэмнэгэр өрөмүөннэ-мэккэ, фермага үлэһит-тэр эрдэ сүүмэрдэмэккэ субан сүөһү кыстыкка сирэ суох койутаан, тоҕ хотонго сибидиннэ. Ол түмүгэр сүөһү-сүөһүнү тэпсэн өлөрүүтэ табык-та. Хотоннор сибидиэтэ-рэ, талыһылара ордук төрүөхкэ охсуулаах. Кыс-

тыкка кирибит ыраатта, эрэри, сүөһүнү эми-аһаһы баччаанна диэри тарилло илди. Биэр үк-сүн омон үүт ыһаа бил-лэрдик таһаары түстэ. Итилер тустарынан ком-мунистар Д. И. Романца, В. Е. Дьячковский уо. д. а. салалтаны саамай сөпкө критикалаатылар.

Партийнай мунньахха болдомто сүөһү итин-гигэр ууруллубута түбө-ниччэ буолбатах. Эрилик Эристини аатынан сов-хоз маһааһы отделе-тигар сүөһү киниэһүнэ элүүтэ быһыл ааспыт үс куруталла 1981 сыл ту-һааннаах кэмэсэйдэтэ-дэр 73 тебенек элбэтэ, үүтү валовой ылыы ити кэмтэ 314 центнеринэн, государствога туттарыы

249 центнеринэн аччаата. Мунньах ити бөдөн итэ-бэстэри, хаалыһыы туо-ратыгына суһал эрчим-нээх дыһаллар ыһыл-лаллары модьуйда.

Эдэр кэрдрдары кытта үлэни тупсарыа, сүөһү иһитин тутуах боппу-руостарын кэскиллээхтик быһаарыа, дьон туруо-руллубут үлэһитигэр эпи-лиитиннэри үрдэти-нэтиһингэр партийнай таргата бопчумнаах со-руктара, диэттир биэр санаанан коммунистар.

Партбиро сана састаа-ба быыбарданна. Киин бастагы мунньагар се-кретарынан Е. А. Фле-гонтон хаттаан талылы-на.

С. НИКОЛАЕВ.



ЛАТВИЙСКАЯ ССР. Таллиннаады агропро-мышленной комплексе Сабилекайлаады завода үүнүү-82 бородууксуйа-тын Ухук хоту дойду, Си-бирь уонна Дальнай Вос-ток оройуоннарыгар ыт-тарга бэлэтинир. Пред-приятие сыл ахсын эр-гэн ситигэр 15 мөлүүтөн баанна оҕуруот астарын уонна фруктатар кэп-сирбэлэрин, 250 тонна хрени, 360 тонна харты-һаны биэрэр.

Снимокка: күөх горо-шектары бэлэтинир учаастакка.

ССТА фотохрониката.

ССКП аграрнай полиникаһа — олоххо СИБИРЬ БААҤЫНАТА: ТҮРГЭТЭЭНИН СТРАТЕГИЯТА

Дойду илвини оро-йуоннары сир оҥо-рооччуларын үлэсэ ула-хан ситиһилэрин лето-ниһыгар билгичи пяти-летка улахан суолтааах сүһүк собитиэ быһыа-һынан кириһэ: Сибирь уонна Дальнай Восток тыатын хаһаайыстыбатын сайыннарыга түрүтэ-лиин сардалла. Ити түр-гэтээһин регион оторуу-лаах куустарин модун, сайдытыһын, киини ыйаллатын ресурстарын туһага таһаары кэмэ-йа кэмээн иһэригэр, са-на куораттар уонна ба-һуөлөктөр үөскээһиниэри-нэн уратыланар. Ити аһааммыт оройуоннар үүнэн иһэр иһилиннэ-лэрин хортусуһууга, оҕу-руот астарыгар, үүткэ, сыммыкка уонна өккө наадыһыттарына сүрүн-нээн олохтоох производ-ство суотутар толоруу-сорула турда.

ССКП КК уонна ССРС

Министрдарин Советын «Сибирь, Дальнай Восток уонна Курганскай уоба-лас оройуоннарыгар тыа хаһаайыстыбатын кэли-тик сайыннарыы туһу-нан» уураахтара итин-нэ тиһэрдэр дыһалла-ры олоххо киллэрин со-рутун туруорар. ССКП КК от ыһыаады (1978 с.) Пленумунан, ССКП XXV уонна XXVI съезтарин уураахтарынан, Л. И. Брежнев Сибирь уонна Дальнай Восток оройуон-нарынан айанылар би-риэмэтигэр бариллибит айыһыларынан уонна сү-бэлэринэн почва быһагы биһиритин, сир оҥоһуу-тун културатын, сүөһү интинин, производство модьүүһүн үрдэтигэ ту-һуламыт тыа хаһа-йыстыбатын кэлиини сайыннарыы дыһалла-рын олоххо киллэрин уонна тыа хаһаайыс-тыбатын бородууксуйатын сүрүн көрүнэрин оҥо-ром таһаардыа улаа-

тынарыы көрүлүннэ.

Калар чугастаады сыл-ларга Арҕаа Сибирь, Дальнай Восток уонна Курганскай уобалас оро-йуоннарыгар туорактаах културалар үүнүүлэрин гектартан 6-7 центнери-нэн, оттом Илин Сибирь оройуоннарыгар 4-6 цен-тнеринэн улаатыһаарыы көрүлэр. Улахан бол-домто аһылык базатын бөдөрөгүтүтэ, киини про-мышленнай төрүткэ кил-лэрингэ, үлэ отгон та-һаарытын үрдэтигэ, бородууксуйа хаачыс-тыбатын тупсарыа, киин бэйгэ тулар сыһаатын намыһыга уурулар. Материальной-техничес-кой базаны, бөдөрөгүтү суоллара быһаарыһаһы-лар. Салла сайдытыгар пятилетка устата 20 мил-лиард солкуобейтан ор-дук наһааһынай угуу-лар бөриһинилэр. Ха-һаайыстыбаларга 195 ты-һаһычча трактор, 84 ты-һаһычча бурдуту хомуйар

комбайн, 108 тыһаһычча таһааһы таһар автомо-биль бариллэрэ, мине-ральнай уодуруулары биһирини улаатыһаары көрүлүннэ. Културалар суортарын тупсарыһы, сир оҥоһуутун уонна сүөһү интинин боро-дуукталарын отгон та-һаарыһы элбэтиник, механизация уонна тех-нология средстволарын таһаар саҕа научнай ситиһилэри уонна бас-тык оһыты кэлиник олоххо киллэрин, науч-най-техническэй прогрес-һы түрүтэһин наадала-ры уураахха төһөдөһөн бэлэтинэр. Кэлин сыл-ларга ВАСХНИЛ Си-бирьдээһи отделениетын Ученайдарынан произ-водствога бариллибит сүүстөн тахса суортар Сибирь уонна Дальнай Востокка оройуоннаһы-

лар. Сир оҥоһуутун уон-на сүөһү интинин зоо-нальнай системалара, тыа хаһаайыстыбатын кул-тураларын көрүү-хара-һы агрокомплектара, индустриальной техноло-гиялар, сүөһү саҕа бо-руодалара үөскэтилиннэ-лэр. Сананы түрүтэһик таргатыһа аграрнай на-ука Сибирьдээһи оһыт-най-производственной ха-һаайыстыбалара, бастык колхозтар уонна совхо-тар, илэтибит хаһа-йыстыбалар туһаныллар. Научаны хонуулары уонна фермалары кыт-ты сибээһинэр эрдээх сү-һүктэригэр базовой ха-һаайыстыбалар буолал-лар.

Ю. НОВОСЕЛОВ, ВАСХНИЛ Сибирь-дээһи отделениетын председатели солбуһааччы.

Утарсыылар бэлиэлэринэн

Европатаады экономическай бииргэ үлэстөөһүн (ЕЭС) кыттылаахтара дойдулар уонна ол курдук кэҥиһэр уонна баскыс капиталистическай держава—Холбоһунтаах Штаттар икки ардыларыгар дйрин утарсыылар салтаналлар. Итинн Аржаа Европатаады «уоннар» тас дыһалаларын министрдарын Люксембургта буолан аастыт уочараттаах көрсүһүүлэргэ өссө төгүл бигэрэттэ. Көрсүһүү күннэри бэбизекэтин сүрүн нууннарыттан бигэрэттэртэр даҕаны быһаччы быһаарыы ыһылыбыта. Импералистар икки ардыларынаады утарсыылар дйринээһиннэре — аан дойдутаады экономическай кризис усулуобуйатыгар капиталистическай эйгэҕэ итин бэбддһаар охсуһуу сыгырхайымыта, ону төгө бөйөтүн Аржаа Европатаады бииргэ үлэстөөччилэрин итэрихтэрин аахса барбат Вашингтон гегеменетскай политикаһын быһаччы түмүктэртэ.

Итиннэхэ «аарылхай холбоһор»-АХШ уонна ЕЭС дойдуларын икки ардыларыгар «ыстаал сарыкта» Вашингтон Аржаа Европа ыстаалын «уопсай рынок» дойдуларыгар тийбэ киллэринин

хаарчактыыр дыһалларын ыһымытын түмүгүр аһарда кэҥиһи балтаара сыһа сүүстөн тахса тыһаһынча металлурдар үлэттэн маһтылар. Өссө да маасабайдык маһаары тураллар. ГФР ыстаалы уһаарар предпрятелара, холбоһор, бэйэлэрин производственай ыһымытарын аһарыттан эрэ ордуһун туһаналлар. Итин бэбддһаар сыһы

охсуһуу Аржаа Европа уонна Япония икки ардыларыгар эмнэ салтаннар Япония ордуһу чапчыи сыһаалаах таһаарлары таска таһаарыһа Аржаа Европа дойдулар бэйэлэрин бородуужуһааларын батарыыларын проблематын дйринэтэр.

Экономическай ыһахаттартан тахсар суолуһи көрдөөн Аржаа Европа дойдулар ССРС-ы уонна атын социалистическай дойдулары кытары хардарыта барыстаах сибээстэри кэҥэтэрдэ дулуһаллар. Ол эрээри кинилэр манна Аржаа Европа дойдуларыгар социализм дойдуларын утары экономикай «санциялары» сөнчүүргэ сорунар АХШ утарсыылар катталаллар.

Быйыл икки төгүлдээ кыһылыах оһут умайа сыһытын ыһалларын баһаарынай чаас үлэһиттэре суһаллык хэлии өрүһүйдүтэр. Үлэстэрин тохтогон, сыһааланнарын аахсыбаһа атын дьон алдыархайы

Кини — киниэхэ
МАХТАНАБЫТ
гар көмөлөспүт ыһаллар-быһаар: В. И. Захарова, Л. И. Семенова, Д. П. Коркигина, Парасковья Варвара уонна Алексан

дра Местинковаларга тыһаабыт Бика уонна Коля Захаровтарга, баһаарынай чаас үлэһиттэригэр махтанабыт.
Анастасия, Иван ПАНОВТАР.
Чурапчы с.

Ууу Октябрьскай социалистическай революция 65 сыла туолуутугар аһаллаах оройуон киһин үлэһиттэрин демонстрациятыгар колонналар маһнык төрүттэллэр:
I КОЛОННА. Чурапчы орто оскуолатын коллектива. Мустар сирдэ—оскуола. Колонна начальнига И. А. Ишкитин.
II КОЛОННА. Интернат-оскуола уонна Чурапчы адыс кыһаастаах оскуолатын коллективтара. Мустар сирдэ—интернат-оскуола. Колонна начальнига К. С. ПОСТНИКОВ.
III КОЛОННА. ССКП райкомун, ЫВСЛКС райкомун, райсовет исполкомун уонна киһи отделларын үп-банк органнырын, военкомат, госустрейднелар коллективтара. Мустар сирдэ—райсовет исполкомун дьыта. Колонна начальнига Ю. Е. Магаров.
IV КОЛОННА. «Якутсельстрой» мехучастога, «Сельхозхимия», холбоһун, редакция, типография коллективтара. Мустар сирдэ—редакция. Колонна начальнига И. С. Артемьев.
V КОЛОННА. Эргин уонна общественнай аһылык төрүттэлэрин коллективтара. Мустар сирдэ—райпо. Колонна начальнига Н. И. Монастырев.
VI КОЛОННА. Сибээс уездын, ЛТЦ, лесопункт, суол участогун, метеостанция, аэропорт, ДАЭС коллективтара. Мустар сирдэ—сибээс уезда. Колонна начальнига С. Н. Дьячковский.

Индикс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ, с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3250.

Аржаа Европа дойдулар итинн өйдүүлэр уонна АХШ ыһааһынгар, утарсаллар. Ол Люксембургтаады сессияда даҕаны уонна ЕЭС дойдуларын министрдарын икки өрүттээх кэпсэтиилэригэр даҕаны көһүннэ. Ол курдук, ГФР тас дыһалаларын министр Г.-Д. Геншер уонна киһи италянскай бийр идэлээгэ Э. Коломбо бу күнүртэ Римтэ көрсүһүүлэригэр, Боннаады «Генераль-Анцайгер» хаһыат бэбизекэтин курдук, «ССРС-ы утары эргин сориитин туһунан тыл да бэйр буолусу сатамнат, уонна ол иһиниһтэр уонна аржааһылар икки ардыларыгар бөҕө туруктаах сыһааннаһаһылар итэрихтэригэр эһиһэттөөбү» диин бийр санааны эттилэр.

Латинскай Америкаһы кытары хардарыта барыстаах эргин-экономи-ческай сыһааннаһаһыларын сыйлынарарга улахан итэрихтэстэх Франция, Италия, Ирландия уонна Греция Люксембургтаады көрсүһүүгэ ХНТ-гар Англияны Фолклендскай ардылартан сибээстээх мөккүөрдэри сүрүнүүтү туһугар Аргентинаһы кытары кэпсэтиилэр оруолларыгар өлөрүтүтэр ыһыгар Латинскай Америка дойдуларын бөлөһүн резолюциятын өйүүхпүт диин эһиһтэртэ эмнэ ураты бэбизэ.

В. СЕРОВ,
СССР ыһааһаччыта.

Роман Егорович ЗАХАРОВ

1962 сыл алтынньы 29 күнүгэр уһуннук, ыһаах-хаһыат ыһалдан 74-с сааһыгар 1940 сыллаахтан ССКП чилиһнэ, кырдыаас партиянай үлэһит, Ада дойду Улуу сэриитин активнай кыттылаады Роман Егорович Захаров өллө.

Р. Е. Захаров 1908 сыллаахха Чурапчы оройуонугар Кытаанах нэһилигэр дьадаҥы кэргэннэ төрөөбүтэ. Эдэр сааһыттан общественнай-политическай олоххо активнай кыттан барыта: төрөөбүт нэһилигэр бастаах колхозтары төрүтүтэ, производствены салалыһа быһааччы көмөлөспүтэ. 1931 сыллаахтан сельпо бырабылыанньатын председателин солбуйааччынан, сибээс контуоратыгар бэбизекэти тиргэтэр бюро сибээсисэһинэн, онтон хаһыат үлэһиттэрин бэлэмниир курсу бүтэрэн баран оройуоннаады «Социализм суола» хаһыат редакциятыгар литературнай сотруднатынан, ССКП райкомун аппаратаһыгар пропагандиһынан үлэлэтэлэбита.

1942 сыллаахтан Роман

Захаров Анаабыр, Абыл, Аллаһыаха оройуоннарыгар уонна кэҥиһи хас да сыла төрөөбүт Чурапчытыгар ССКП райкомнарын аппараттарыгар эһиһтээх дуоһунастарга үтүө суобастаахтык үлэстэбита. Ити уһун кэмгэ Роман Егорович бөйөтүгэр уонна аһыттарга үрдүк көрдөүллээх, дуоһуно-сэргэһэ эйгэһэ оһыт-төх партиянай үлэһит бөһүт наһааныһын быһылыһын коммунисттер, нэһилиһиннэ дйрин ыһаах-таһыларын ыһыта.

Р. Е. Захаров үтүөлэргэ урдүтүк сыһаалаһытара. Киһи ССРС хас да медалларынан, Саха АССР Верховнай Советын Президиумун Бочуотунай Грамотатынан наһараадалыһыта.

Партия дьаһалтыгар бөһүннүлээх, ыһаах дууһаалаах коммунисттер, көрсүө-сөһөй киһи Р. Е. Захаров сырдык мөһсүнэ бийиһи сүрэхтиһтэргэр маһды тыһылыһах сыйдылаады.

И. П. Листиков, М. Е. Пермяков, С. П. Макаров, Е. М. Макарова, А. Е. Чичигинаров, Н. О. Дмитриев, А. Е. Филиппов, П. М. Пермякова, Э. И. Монастырев, И. И. Федотов, Л. Д. Нарашков, Н. Н. Хоняков, А. А. Шадрин, М. Н. Павлов, И. П. Васильев.

КАЗАХСКАЯ ССР. Пензип араас көрүһнэргэ, тропавловскайдаады эт фэуна сэдэх предкэһиһтэригэр онгорор комбинатка айылда сессията 1800 киһини холбоһор. Киһилэр кыһамныһыларын манна үтүс дойдулартын 400-төн тахса үү-

кэһи араас көрүһнэргэ, фэуна сэдэх предкэһиһтэргэ мунуһулуһулар.
Сыһыма: комбинат тыһаалаах мунуһугар.
СССР фотохрониката.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Бырааһынныһын күннэригэр уот баһаара тахса-батын туһугар төрүттэлэр салаллааччылар маһнын дыһалларын ыһаахтаахтар:
— быры объектарга сэттиннэ 6, 7 уонна 8 күннэригэр сууһааны быһа дууһуурустуба олохтоһор. Дууһуурустуба графика итиннэ ДНД чилиһиннэриһи испиннэһэ сэттиннэ 4 күнүгэр дйри ППЧ-га түһэриллэр;
— объектары баһаарынай иһелтириһин, ууһа, кумарыһан хааһчыһылар, уу таһар маһыһыһаалары төлөрү уулаах сыһаас гараһа туруоруһулар;
— маасабай дьаһаллар кэһиһиһиһтэн дьаһ-уот баһаарынай туругун кичэйи бэрэбэркэлэһэр уонна дууһуурунайдарга дьаһаа быһыһыһын тутта-рыллар;
— дууһуурунайдар ИДЮ дууһуурунайдарын итиннэ ППЧ харабылларын кытары куруутун сибээстэһэ туруохтаахтар;
— көчөгардар, харабыллар, уот оттооччулар үлэ-лэрин сотору-сотору бэрэбэркэлэһэр.
ГОСПОЖНАДЗОР ИНСПЕКЦИЯТА ППЧ.
ССКП райкомун аппарата, партбюроһе, профсоюз месткома, ЫВСЛКС райкома кырдыаас партиянай үлэһит, Ада дойду Улуу сэриитин активнай кыттылаады, ыһаах наһааныһа
ЗАХАРОВ Роман Егорович уһун ыһаахан ыһаһыттан өлбүтүнэн бөһуон-ныуһу аймахтарыгар, чугас дьонноругар бэйэ-лэрин кутурданнырын биллэрэллэр.
Оддулуун сельсоветын исполкома, отделение совета. 13 №-дээх СПТУ администрацията үлэ ветерана
ЕФРЕМОВА Александра Васильевна уһуннук ыһалдан өлбүтүнэн бөһуонныуһу кэргэттэригэр, аймахтарыгар дйрин кутурданнырын тирдэллэр.
КОМИССИЯ.
«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинскаго райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индикс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ, с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3250.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовый индекс 678700. Чурапчы в. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 21-395, отделлар — 21-495, улусай — 21-505.

Индикс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ, с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3250.